

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Označení materiálu:	EKRZU_EKONOMIKA2_08
Název materiálu:	PENÍZE
Tematická oblast:	Ekonomika, 2. ročník
Anotace:	Prezentace vysvětluje žákům základní ekonomické pojmy
Očekávaný výstup:	FINANČNÍ GRAMOTNOST – orientace na finančním trhu
Klíčová slova:	Peníze, měna, barterový obchod, komoditní obchod
Metodika:	Podklad pro výklad učiva
Obor:	29-54-H/01 Cukrář, 66-51-H/01 Prodavač, 65-51-H/01 Kuchař-číšník
Ročník:	DRUHÝ
Autor:	ING. ZUZANA EKRTOVÁ
Zpracováno dne:	6. 10. 2012

Prohlašuji, že při tvorbě výukového materiálu jsem respektoval(a) všeobecně užívané právní a morální zvyklosti, autorská a jiná práva třetích osob, zejména práva duševního vlastnictví (např. práva k obchodní firmě, autorská práva k software, k filmovým, hudebním a fotografickým dílům nebo práva k ochranným známkám) dle zákona 121/2000 Sb. (autorský zákon). Nesu veškerou právní odpovědnost za obsah a původ svého díla.

PENÍZE

Peníze neboli finance se prolínají téměř vším, co zažíváme a ať se nám to líbí nebo ne, od mládí až po seniorský věk ovlivňují naše životy.

Peníze mají také jednu nenahraditelnou společenskou funkci. Hodnotí užitečnost naší práce neboli ochotu lidí nám za naši námahu zaplatit.

PLATIDLA A OBCHOD V ČASE

1. forma směny	BARTEROVÝ (NATURÁLNÍ) OBCHOD
2. forma směny	ZBOŽOVÉ PENÍZE (určitý druh zboží jako všeobecný ekvivalent)
6. - 7.st.př.n.l.	POČÁTEK RAŽENÍ A POUŽÍVÁNÍ MINCÍ
okolo 970 n.l.	PRVNÍ ČESKÁ STŘÍBRNÁ MINCE (denár Boleslava I.)
10. století	VZNIK PAPIROVÝCH PENĚZ v Číně
13. století	POČÁTEK CENNÝCH PAPIRŮ (potvrzení o uložení zlata u zlatníka)
1661	PRVNÍ PAPIROVÉ BANKOVKY V EVROPĚ (Švédsko)
1694	OTEVŘENA PRVNÍ BANKA (Anglie)
1762	BANKOCETLE - PRVNÍ PAPIROVÉ BANKOVKY NA NAŠEM ÚZEMÍ
2.pol. 19.st.	POČÁTEK POUŽÍVÁNÍ ŠEKŮ
1910	PRVNÍ FORMY PRODEJE NA SPLÁTKY
1914	PRVNÍ VĚRNOSTNÍ PLATEBNÍ KARTA
1950	POČÁTEK MODERNÍCH UNIVERZÁLNÍCH PLATEBNÍCH KARET
60.léta 20. st.	POČÁTKY ELEKTRONICKÉHO BANKOVNICTVÍ (mezi bankami)
1995	SPUŠTĚNO PRVNÍ INTERNETOVÉ BANKOVNICTVÍ (USA)
1998	PRVNÍ INTERNETOVÉ BANKOVNICTVÍ V ČR

HISTORICKÝ VÝVOJ PENĚZ

Peníze hrají v hospodářství a v obchodě nezastupitelnou roli. Před vznikem peněz probíhalo obchodování pouze v podobě naturální směny. Jednalo se o tzv.

BARTEROVÝ OBCHOD.

BARTEROVÝ OBCHOD

Naturální směna neboli barterový obchod probíhal tak, že se zboží nebo služby vyměňovaly za určité množství zboží a služeb jiných. Tento způsob obchodování ovšem vyžadoval, aby se sešli vždy dva lidé s oboustrannou shodou potřeb, případně muselo být provedeno několik transakcí v jednom čase a na jednom místě.

Takový styl obchodování byl pochopitelně velmi časově náročný a pro lidi málo přínosný.

ZBOŽOVÉ (KOMODITNÍ) PENÍZE

V moderním obchodování byl barter brzdou rozvoje, proto bylo nutné zavést obecně přijímané platidlo. Nejprve se jednalo o tzv. **ZBOŽOVÉ (KOMODITNÍ) PENÍZE**.

V různých kulturách fungovala různá platidla, například **sůl, delfíní zuby, kožešiny** apod.

Ve střední Evropě se jako platidlo používaly také kousky **plátna**, z čehož se následně odvodilo české sloveso „platit“.

Prvním univerzálním platidlem se ale stalo až **ZLATO**. Bylo obecně přijímáno díky svým vhodným vlastnostem jako dělitelnost, stálost, vzácnost či skladovatelnost.

FUNKCE PENĚZ

1. SMĚNA ZBOŽÍ A SLUŽEB
2. ZÚČTOVACÍ JEDNOTKA
VYJADŘUJÍCÍ OCENĚNÍ ZBOŽÍ A
SLUŽEB
3. FORMA MAJETKU

Reálná hodnota peněz se v průběhu času mění na základě inflace.

MĚNA

Pro peníze vydávané centrálními bankami, jejichž oběh je uzákoněn na území určitého státu (případně skupiny států) se užívá výrazu **MĚNA**.

Názvy a rozšíření jednotlivých měn v řadě případů i dnes odrážejí historický vývoj jednotlivých států. **Za hlavní světovou měnu je považován americký dolar.**

MĚNA

Americký dolar je zákonnou měnou několika nezávislých států i závislých zemí (americký dolar, kanadský dolar, australský dolar...).

Dolar je jméno pro oficiální měnu také v mnoha dalších státech světa. Jeho název pochází z německého označení stříbrných mincí **ražených v českém Jáchymově**. Mince se nazývaly Joachimstaler, zkráceně taler.

MĚNA

Koruna je v současnosti stále ještě rozšířena vedle ČR také v zemích severní Evropy. V posledních letech zanikly koruny estonská a slovenská.

Euro je v současnosti oficiálním platidlem v 17 z 27 států Evropské unie a v šesti dalších zemích.

Členské země EU a další země používající euro

Zdroj:

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Euro>

členské státy eurozóny

země EU zapojené do ERM II

země EU mimo ERM II

státy mimo EU používající euro

POUŽITÉ ZDROJE

1. Kolektiv České spořitelny, Dnešní finanční svět. TERRA-KLUB, o.p.s., 2012
2. <http://www.dnesni-financni-svet.cz/cs/>
3. http://cs.wikipedia.org/wiki/Americk%C3%BD_dolar
4. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Euro>
5. http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesk%C3%A1_koruna
6. http://www.google.cz/search?q=my%C5%A1lenka+obr%C3%A1zek&hl=cs&tbo=u&rlz=1T4ADSA_csCZ406CZ409&tbm=isch&source=univ&sa=X&ei=NPPpUOaXOcjk4QTD4YGADA&ved=0CDEQsAQ&biw=1366&bih=616